

PRZEDMOWA

Grab jest jednym z najpospolitszych naszych drzew spotykanym zarówno w lasach jak i w parkach, przy drogach oraz w innych zadrzewieniach. Jego udział w zbiorowiskach leśnych został jednak w znacznej mierze ograniczony gospodarczą działalnością człowieka. Złożyło się na to wiele przyczyn, między innymi mniejsza wartość drewna w porównaniu z innymi gatunkami liściastymi (dąb, buk, jesion). Tym niemniej grab jest jednym z najważniejszych gatunków lasotwórczych w zespołach grądowych, które należą do najpospolitszych w naszej strefie klimatycznej. J. Faliński i P. Pawlaczyk w rozdziale poświęconym ekologii piszą, że grądy są właściwie lasami grabowymi. Stąd też ważna rola lasotwórcza graba znalazła wyraz w treści niniejszego tomu i dlatego tak dużo miejsca zajmuje rozdział poświęcony ekologii tego gatunku.

Grab jest drzewem odznaczającym się ogromną żywotnością, ekspansywnością i zdolnością przystosowania do bardzo różnych warunków siedliskowych. Wypierany z naturalnych stanowisk pojawia się wtórnie w różnych zbiorowiskach pozaleśnych o charakterze antropogenicznym. Występuje więc w zaroślach śródpolnych, na zboczach jarów i wąwozów, przy drogach; od dawna też wprowadzany jest do parków, gdzie często obficie się obsiewa tworząc bogate podszyty.

Grab był u nas drzewem powszechnie stosowanym w parkach i ogrodach na żywopłoty, a to dzięki nadzwyczajnej zdolności zagęszczania korony po wielokrotnym przycinaniu. Formowane szpalery grabowe były nieodłącznym elementem regularnych założeń ogrodowych w dobie panowania ogrodów francuskich.

Oddając do rąk Czytelników kolejny tom monografii poświęcony grabowi pragniemy przybliżyć wszystkim zainteresowanym uprawą drzew, a przede wszystkim leśnikom, ten tak pospolity, a mimo to mało znany i często niedoceniany gatunek. Wyrażamy nadzieję, że podane w tym tomie wiadomości, zwłaszcza z zakresu ekologii, przyczynią się do przywrócenia grabowi należnej mu roli, szczególnie przy przebudowie jednogatunkowych drzewostanów oraz przy zalesianiu gleb porolnych.

Władysław Bugala

Instytut Biologii
WARSZAWA

Instytut Biologii
WARSZAWA

Instytut Biologii

PRZEDMOWA

Praca ta jest wynikiem badań nad...
w ramach projektu...
finansowanego przez...
Instytut Biologii Uniwersytetu Warszawskiego...
Wydanie I, Warszawa 1980 r.

Wydanie I, Warszawa 1980 r.
Wydanie II, Warszawa 1985 r.
Wydanie III, Warszawa 1990 r.
Wydanie IV, Warszawa 1995 r.
Wydanie V, Warszawa 2000 r.
Wydanie VI, Warszawa 2005 r.
Wydanie VII, Warszawa 2010 r.
Wydanie VIII, Warszawa 2015 r.
Wydanie IX, Warszawa 2020 r.